

Kenmerk : Z3821505D3821507
Programma : Alle
Onderwerp : Programmabegroting 2026

Katwijk, 14 oktober 2025

Aanleiding en doel

De programmabegroting 2026 is het instrument van de raad om zijn kaderstellende en toezichhoudende taak te kunnen vervullen. Deze begroting is een uitwerking van de uitgangs-/beslispunten van de Voorjaarsnota 2025 en is beperkt aangevuld met voor te stellen nieuw beleid c.q. nieuwe budgetaanvragen. Het begrotingssaldo sluit in 2026 op € 32.000 voordelig en ook het neerjarenperspectief is over de gehele breedte positief. Onlangs is de septembercirculaire ontvangen en is de BUIG-beschikking over 2025 bekend geworden. Beide ontwikkelingen hebben samen een voordelig effect van € 486.000 in 2026, voor de jaren daarna is dat een structureel voordeel van € 350.000. Hierover bent u in een raadsvoorstel geïnformeerd. De doorkijk over de jaren heen laat zien dat de in het kader van het traject Meerjarig Financieel Gezond gemaakte keuzes van groot belang zijn geweest voor het behalen van het positieve perspectief en onderstrepen het belang van een goede monitoring van de voortgang daarvan.

Indicatoren (facultatief)

De indicatoren zijn in de begroting opgenomen bij de programma's.

Motivering voorstel

1.1 Uit de begroting blijkt dat de uitdagingen groot blijven en de maatschappelijke vraagstukken complex maar ook dat er sprake is van een gezonde financiële positie

We moeten blijven bouwen om te zorgen dat er voldoende geschikte en betaalbare woningen komen. De zorgvragen en daarmee de zorgkosten blijven toenemen en ook de veiligheid in onze dorpen vraagt onze niet aflatende aandacht.

De afgelopen jaren is geanticipeerd op het voor 2026 voorspelde ravijnjaar. Met het beschikbaar komen van compensatie voor o.a. de jeugdzorg in de meicirculaire blijken de uiteindelijke gevolgen voor Katwijk mee te vallen. Dit komt niet in de laatste plaats door de maatregelen die in het kader van het traject Meerjarig Financieel Gezond zijn genomen voor een omvang van circa € 2,5 miljoen en de met ingang van deze raadsperiode structureel ingezette boventrendmatige verhoging van de OZB-tarieven. De verschillende ontwikkelingen en maatregelen blijken financieel dusdanig goed uit te pakken dat voor het begrotingsjaar éénmalig kan worden afgezien van de boventrendmatige verhoging van de OZB-tarieven. Katwijk presenteert daarbij een sluitende begroting én meerjarenbegroting. Het degelijke financieel beleid heeft ervoor gezorgd dat Katwijk zich in een solide financiële situatie bevindt.

In 2026 bekijkt het gemeentebestuur hoe we dit verder kunnen consolideren/voortzetten en doelmatig en doeltreffend aan de slag blijven om het welzijn te vergroten en te blijven werken aan een veilige samenleving waarin iedereen kan meedoen. Dit doen we door onder meer (betaalbare) woningen mogelijk te blijven maken, (energie)armoede tegen te gaan, de leefomgeving te vergroenen en ondersteuning te bieden aan inwoners die het even zelf niet redden.

Uiteraard zijn wij in afwachting wat de uitslag van de Tweede Kamer-verkiezingen voor het regeringsbeleid zal gaan betekenen. We zullen de ontwikkelingen van wederom een nieuw kabinet en regeerprogramma

nauwlettend in de gaten houden in de tijd die deze gemeenteraad nog rest tot de volgende gemeenteraadsverkiezingen zodat daar bij de voorbereidingen voor de Voorjaarsnota 2026 en begroting 2027 adequaat op zal kunnen worden ingespeeld. Met de VNG delen wij de zorgen over de balans tussen taken en middelen voor gemeenten. We blijven de lijn van de VNG ondersteunen dat er meer middelen nodig zijn om vershraling van voorzieningen voor onze inwoners te voorkomen. Met deze begroting leggen wij evenwel een goede basis neer: een financieel gezonde gemeente voorbereid op een ambitieuze toekomst.

1.2 Met het vaststellen van de programmabegroting wordt voldaan aan de Gemeentewet.

Volgens de Gemeentewet dient de gemeente uiterlijk 15 november voorafgaand aan het begrotingsjaar een materieel sluitende begroting in te dienen voor de door uw gemeenteraad gewenste uit te voeren taken en activiteiten alsmede de daarvoor naar verwachting aan te wenden middelen.

1.3 Met de vaststelling van de begroting 2026 kan het college uitgaven doen tot het totaalbedrag van de betreffende deelprogramma's, binnen de vastgestelde kaders.

In het besluit zijn de begroting 2026 en de meerjarenramingen 2027 - 2029 apart genoemd. Dit is gedaan omdat het vaststellen van de meerjarenramingen een ander gevolg heeft dan het vaststellen van de begroting 2026. De autorisatiefunctie heeft alleen betrekking op 2026. De meerjarenramingen geven inzicht in het begrotingsevenwicht op langere termijn.

1.4 Het begrotingssaldo 2026 heeft een voordelig resultaat van € 32.000 en meerjarig een gemiddeld voordelig begrotingssaldo van ongeveer € 1,0 miljoen

Het structureel en reëel begrotingsresultaat laat eveneens over het gehele meerjarenperspectief een structureel voordeel zien (zie onderstaande tabel). Dit resultaat neemt de provinciaal toezichthouder mee in de beoordeling welk type toezicht van toepassing is (zie hiervoor ook kanttekening 1.3).

Op basis van deze uitkomsten gaan wij er van uit dat de gemeente Katwijk voor 2026 in aanmerking voor repressief toezicht.

Overzicht structureel begrotingsresultaat

bedragen x € 1.000

Incidenteel saldo	2026	2027	2028	2029
Reëel begrotingssaldo (+ = voordeel)	32	1.000	832	850
Elimineren méér incidentele lasten dan baten	-1.895	-1.609	-506	-1.284
Structureel begrotingsresultaat (+ = voordeel)	1.927	2.609	1.338	2.134

2.1 Op basis van het gepresenteerde meerjarig begrotingssaldo zien wij geen ruimte om aanvullende maatregelen in de OZB-tariefstelling voor te stellen

Op basis van de gepresenteerde meerjarensaldi met een laagste saldo van € 832.000 in 2028 lijkt het dat er met ingang van 2027 ruimte bestaat voor aanvullende maatregelen in de OZB-tariefstelling van wellicht nog enkele procenten. Grofweg komt 1% tariefsverlaging ongeveer overeen met € 300.000. Alleen scenario nummer 8 van de Voorjaarsnota 2026 waarin de structurele verhoging in 2028 en 2029 beperkt wordt tot 4% zou daarmee nog tot de mogelijkheden behoren.

Dit is niet het scenario waar wij als zittend college invulling aan willen geven. In de eerste plaats omdat beslissingen over de woonlasten door de dan verantwoordelijke gemeenteraad bij de begroting voor 2027 genomen moeten worden (en wij de nieuwe raad niet willen beperken in hun bewegingsvrijheid met nu uitgesproken verwachtingen). Maar ook omdat deze saldi bij een begrotingstotaal van bijna een kwart miljard euro niet overmatig te noemen zijn (we romen saldi immers pas boven € 1,0 miljoen af). Ondanks realistisch ramen wijken de exploitatieresultaten daarvan in de regel af, ook omdat er gedurende het jaar besluiten genomen kunnen worden waar dekking tegenover moet staan.

In de huidige situatie zien we daarnaast nog de stellingname van de toezichthouder met betrekking tot het VNG-advies voor de jeugdzorg in 2028 en 2029 als een extra belemmering voor het nu al voorhouden van aanvullende tariefmaatregelen voor 2027. Met een negatieve correctie van € 1,7 miljoen van de

gepresenteerde saldi voor 2028 en 2028 worden deze vooralsnog negatief waarmee een streep wordt gezet door de realiteitswaarde van uitspraken over de toekomstige tariefsaanpassingen. (Zie kanttekening 1.3).

3.1 Door het surplus over 2027 expliciet toe te voegen aan de algemene (en risico)reserve vergroten we weerstandsvermogen en daarmee het vermogen om onverwachte tegenvallers en, onder voorwaarden, structurele lasten op te vangen

Daarnaast gaat van de beperking van het beschikbare saldo een verhoogde budgetdiscipline uit of in elk geval een nauwgezetere afweging bij het inzetten daarvan.

4.1 Met het vaststellen van de voorjaarsnota 2025 is besloten de geactualiseerde investeringsagenda te verwerken in de begroting 2026.

Tijdens de presentatie in de I-sessie van de Voorjaarsnota is aangegeven dat er sprake is van een aantal noodzakelijke aanpassingen in de investeringsagenda. Deze betreffen investeringen die nog een aanpassing behoeven in de financiële categorie (A, B of C) of een verplaatsing van de (nog) niet lijst naar de investeringsagenda. Het overzicht om welke investeringen het gaat en wat er gewijzigd is, is opgenomen in de onderstaande tabel. Deze wijzigingen zijn doorgevoerd in de investeringsagenda welke als bijlage 2 is opgenomen in de begroting 2026.

De onderstaande tabel betreft investeringen die bij de Voorjaarsnota op de (Nog) Niet lijst zijn geplaatst, maar waarvan later is gebleken dat het toch noodzakelijk is om deze op de investeringsagenda te plaatsen.

Verplaatsingen van (nog) Niet lijst naar investeringsagenda										
Krediet-n ummer	Omschrijving	Kredietstatus V.J.N 2025	Krediet-status B 2026	Totaal krediet (excl. Index.)	2025 (€)	2026 (€)	2027 (€)	2028 (€)	2029 (€)	2030 (€)
1221071	Beschoeiingen 2026	(Nog) Niet lijst	B	194.688	-	194.688	-	-	-	-
1210635	VRI's 2026	(Nog) Niet lijst	B	520.000	50.000	50.000	420.000	-	-	-
1221072	Damwanden 2026	(Nog) Niet lijst	B	269.096	-	269.096	-	-	-	-
1210675	Fietspad Boerslaan	(Nog) Niet lijst	C	400.000	40.000	150.000	210.000	-	-	-
1210664	Herinrichting Kon. Julianalaan midden (GOW50 --> GOV)	(Nog) Niet lijst	C	1.285.000	50.000	100.000	100.000	985.000	50.000	-
1211168	Reconstructie Rijsburgerweg	(Nog) Niet lijst	C	2.570.582	-	350.438	1.622.400	597.744	-	-
1210446	Verbreden Vinkenweg (tot en met VO)	(Nog) Niet lijst	C	665.000	365.000	300.000	-	-	-	-
2025067	Verbreden Vinkenweg (na VO)	(Nog) Niet lijst	(Nog) Niet lijst	1.050.000	-	-	1.000.000	50.000	-	-
1210666	Verkeersmaatregelen 60 naar 30 km/h Rijsburg Noord	(Nog) Niet lijst	C	204.000	30.000	40.000	134.000	-	-	-
1541013	Platform samenwerking musea (VOP)	(Nog) Niet lijst	C	300.000	-	150.000	150.000	-	-	-
1310012	Bomschuit (VOP)	(Nog) Niet lijst	C	700.000	50.000	50.000	500.000	100.000	-	-
1210627	KAM_IP7_Hoogwaardig Openbaar Vervoer	(Nog) Niet lijst	C	3.333.864	-	50.000	250.000	700.000	1.983.864	350.000
1210629	KAM_F2_Maatregelen fietsnetwerk overig	(Nog) Niet lijst	C	275.760	100.000	100.000	75.760	-	-	-
1210631	KAM_A_Autonetwerk	(Nog) Niet lijst	C	2.871.634	-	20.000	180.000	366.000	280.000	524.000
1320003	Revitaliseren 't Heen	(Nog) Niet lijst	C	3.009.855	150.000	261.650	2.598.205	-	-	-
1210654	Fietsstraat Hoorneslaan	(Nog) Niet lijst	C	903.254	-	100.000	114.120	497.032	106.000	-
1570004	Entree Groenstructuur Hoornes West	(Nog) Niet lijst	C	361.672	42.628	106.000	159.000	53.000	-	-
1210665	KAM_Valkenburgseweg	(Nog) Niet lijst	C	730.000	50.000	100.000	310.000	270.000	-	-
	Totaal bedrag aanpassingen			19.644.405	927.628	2.391.872	7.823.485	3.618.776	2.419.864	874.000
	Impact op investeringsagenda (excl. Vinkenweg na VO)			18.594.405	927.628	2.391.872	6.823.485	3.568.776	2.419.864	874.000

Navolgende tabel geeft een overzicht van de investeringen waarvan de financiële categorie is aangepast ten opzichte van de voorjaarsnota 2025. Voor deze investeringen zijn namelijk eerder raadsbesluiten genomen, waardoor een andere financiële categorie van toepassing is.

Wijziging financiële categorie				
Krediet-n ummer	Omschrijving	Kredietstatus VJN 2025	Krediet-status B 2026	Totaal krediet (excl. Index.)
1400105	IGA Schutterswei bovengronds	C	C	2.720.000
1400102	IGA Schutterswei groen	C	B	275.000
1400104	IGA Schutterswei ondergronds	C	B	1.871.500
1722731	GO WBP: Spinozalaan	C	B	259.000
1722732	GO WBP: Waterbosspark	C	A	267.500
1722729	GO WBP: Waterbosspark klimaatadaptatie	C	A	66.000
1722737	GO WBP: Meeuwenlaan-Nachtegaallaan bovengronds	C	A	638.000
1400101	GO WBP: Meeuwenlaan-Nachtegaallaan Groen	C	B	180.000
1722728	GO WBP: Meeuwenlaan-Nachtegaallaan Klimaatadaptatie	C	C	66.000
1400100	GO WBP: Meeuwenlaan Noord groen	C	B	77.500
1722734	GO WBP: Meeuwenlaan Noord bovengronds	C	A	322.200
1722730	GO WBP: Meeuwenlaan Noord ondergronds	C	B	150.000
1722735	GO Koningin Julianalaan Zuid ondergronds	C	B	332.100
1722738	GO WBP: Koningin Julianalaan Zuid	C	A / C	1.009.696
2025016	GO Vuurbaakplein ondergronds	C	B	150.000
1722736	GO onderhoud Rijnsoever Koraal e.o. ondergronds	C	B	430.000
1722733	GO onderhoud Rijnsoever Koraal e.o. groen	C	B	290.000
1722739	IGA Zeeheldenbuurt RB ondergronds fase 1	C	A	1.583.000
1400103	IGA Zeeheldenbuurt RB bovengronds fase 1	C		782.400

4.2 De investeringen kunnen worden gestart en / of verder tot uitvoering worden gebracht.

In de Voorjaarsnota 2025 is besloten in te stemmen met de mutaties van de investeringskredieten zoals opgenomen in de Investeringsagenda. Daarmee is ingestemd de totaalkredieten voor het begrotingsjaar beschikbaar te stellen met in achtneming van de voorwaarden van de categorieën A/B/C uit de financiële verordening. Concreet betekent dit dat van de A- en B-kredieten waarvoor de uitgaven in 2025 en 2026 geraamd staan, de totaalkredieten volledig beschikbaar zijn gesteld (althans conform eerdere raadsbesluiten). Voor C-kredieten geldt dat, in afwachting van de nadere inhoudelijke onderbouwing, de beschikbaarstelling zich beperkt tot maximaal 15% van het totale krediet met een maximum van € 100.000. In het hoofdstuk Hoofdlijnen, onderdeel Begrotingsuitkomst 2026-2029, kopje Ontwikkelingen Investeringsagenda zijn de ontwikkelingen en de effecten op de exploitatie nader toegelicht. De overzichten van de investeringen met totaalkredieten en geraamde lasten per jaar zijn als bijlage 2 opgenomen.

Kanttekeningen

1.1 De begroting is een momentopname van de huidige verwachtingen en inschattingen en zal aan verandering onderhevig zijn

De tijden blijven onzeker op het gebied van energie, oorlogen en de ontwikkelingen vanuit het Rijk. Alles heeft uiteindelijk invloed op de begroting. Daarom blijft het van belang om zoveel mogelijk vooruit te kijken en goede afwegingen te maken niet alleen voor nu, maar ook voor de langere termijn. Hierbij nemen we het voorzichtigheidsprincipe in acht.

1.2 De gemeenteraad wordt in toekomstige planning & control-producten geïnformeerd over de realisatie van de Meerjarig Financieel Gezond maatregelen.

De voortgang van de maatregelen van het traject Meerjarig Financieel Gezond delen we met u in komende P&C-producten, zodat u zicht blijft houden op de realisatie daarvan. In de begroting zijn de maatregelen volledig financieel verwerkt.

1.3 Begrotingsadvies VNG

De begroting is mede opgesteld op basis van het begrotingsadvies van VNG om stelposten op te nemen voor de jeugdzorg in 2028 en 2029 waarmee deze 'in balans' wordt geraamd.

Bij het nog niet voorhanden zijn van een advies van de commissie Van Ark voor de situatie na 2027 heeft de toezichthouder aangegeven niet alle stelposten voor de Jeugdzorg toe te staan. Op basis van het financieel toezichtkader kan men voortsnog niet instemmen met het opnemen van stelposten voor de (nog niet toegekende maar wel verwachte) compensatie voor de indexatie van de besparingen die horen bij de bezuinigingen van de Hervormingsagenda.

Met VNG gaan wij er van uit dat de commissie Van Ark in haar tweede advies zal concluderen dat compensatie voor de betreffende maatregelen als voorzetting van het huidige beleid en daarmee op zijn plaats zal zijn. De verwachting is dan ook dat de toezichthouder daarmee van inzicht mogelijk zal veranderen, maar dat zal niet eerder dan in de loop van 2026 kunnen zijn.

In de tussentijd zal het meerjarenperspectief met de aangekondigde correctie niet sluitend zal zijn. Voor het oordeel over het begrotingsjaar 2026 zal een dergelijke bijstelling niet materieel zijn en verwachten wij een positief oordeel en daarmee het voor Katwijk gebruikelijke repressief toezicht opgelegd te krijgen.

Voorstel voor raadsbehandeling (facultatief)

De begroting komt beschikbaar in een online versie, een pdf en een gedrukt exemplaar.

Aanpassingen naar aanleiding van commissiebehandeling

- In de alinea over Cultuur, sport en onderwijs van het algemeen beeld ontwikkeling 2026 op blz. 9 wordt de tekst 'musea worden gerenoveerd' vervangen door 'een aantal musea wordt verduurzaamd'.
- Op blz. 65 wordt de laatste zin van maatregel 2B-5.1 over de nachtbus verwijderd.
- Op blz. 91 wordt aan maatregel 4B-15.5 de volgende tekst toegevoegd:
'Naar aanleiding van de voorgenomen sloop en nieuwbouw van sporthal Cleijn Duin wordt een aanvullend extern onderzoek uitgevoerd naar de mogelijkheden voor tijdelijke huisvesting van de huidige gebruikers van de sporthal, zodat de keuze kan worden gemaakt om eerder te starten met sloop/nieuwbouw van sporthal Cleijn Duin'.
- Op blz. 92 wordt een nieuwe maatregel 4B-15.6 opgenomen voor de visie op sportaccommodaties:
'Vaststellen van de visie op sportaccommodaties om goed te kunnen inspelen op maatschappelijke ontwikkelingen, zoals de toename van vergrijzing, een andere levensstijl en individualisering. Een gemeentelijke visie op sportaccommodaties zorgt ervoor dat de sportinfrastructuur aansluit bij de behoeften van de toekomst door o.a. voldoende en kwalitatieve accommodaties te garanderen. Daarnaast kan de visie als basis dienen voor beleid op andere gebieden, zoals gezondheidszorg, onderwijs en sociale cohesie en maakt een duidelijke visie het mogelijk om lokale sportuitdagingen aan te pakken en de leefbaarheid en veiligheid te verbeteren. Voor de uitvoering van dit onderzoek wordt afstemming gezocht met Sportbedrijf Katwijk en samengewerkt met een extern adviesbureau.'
- In de paragraaf Verbonden partijen wordt op blz. 241 het juiste voor 2026 verwachte exploitatietekort van het Sportbedrijf opgenomen nl. € 27.975. De financiële kengetallen voor de Vereniging Nederlandse Gemeenten worden op blz. 247/248 geactualiseerd naar de laatst opgestelde jaarrekening over 2024.
- Naar aanleiding van de informatieve vragen zijn de opgenomen indicatoren gecontroleerd en in voorkomende gevallen aangepast:
 - Voor programma 0 op bladzijde 46 de indicatoren Meldingen openbare ruimte en Telefonie;
 - Voor programma 1 op bladzijde 55 de indicator Misdrijven Katwijk;
 - Voor programma 3 op bladzijde 78 de drie Katwijkse indicatoren;
 - De indicator Niet-sporters wordt verplaatst van programma 5 bladzijde 116 naar programma 4 op bladzijde 102;
 - Voor programma 6 op bladzijde 124 de indicator Banen;
 - Aan programma 7 op bladzijde 149 is een indicator voor zwemwaterkwaliteit toegevoegd;
 - Voor programma 8 op bladzijde 166 de indicator Gemiddelde WOZ-waarde.

- Beslispunt 2 van het raadsvoorstel wordt 'Naast de gebruikelijke indexering geen andere aanvullende tariefmaatregelen voor de OZB te nemen dan het in de Voorjaarsnota 2025 besloten scenario 7 waardoor de boventrendmatige verhoging in 2026 niet wordt toegepast;'

Middelen

Ontwikkeling begrotingssaldo	2026	2027	2028	2029
Saldo na behandeling Voorjaarsnota	572	2.723	1.163	1.256
Actuele ontwikkelingen en doorrekeningen/technische mutaties	-400	-331	-331	-406
Geactualiseerd begrotingssaldo	172	2.392	832	850
Nieuw beleid	-140	-50	0	0
Begrotingssaldo	32	2.342	832	850
Dotatie aan Algemene reserve		-1.342		
Begrotingssaldo	32	1.000	832	850

Uitvoering

Na besluitvorming door de gemeenteraad wordt de Programmabegroting 2026 aan de Provincie Zuid-Holland aangeboden (deadline is 15 november).

De raadsbehandeling is als volgt gepland:

- informatief 30 oktober 2025
- besluitvormend 13 november 2025 (Dit vraagt alertheid en strakke besluitvorming omdat de begroting **voor 15 november** ingeleverd moet zijn bij PZH)

Juridisch advies

Gemeentewet, artikel 189 en 190.

Geheimhouding

N.v.t.

Communicatie

Presentatie pers vindt plaats op donderdag 16 oktober 2025.

Er zal weer een online versie van de programmabegroting beschikbaar zijn. Deze wordt voor de I-sessie gepubliceerd.

Informatieve sessie raad 30 oktober 2025

Besluitvormende raad 13 november 2025

Inleveren begroting bij Provincie voor 15 november 2025

Participatie

N.v.t.

Bijlage(n)

Programmabegroting 2026 Z3821505D3821624

Burgemeester en wethouders van Katwijk,
De secretaris De burgemeester

Raadsbesluit

Kenmerk : Z3821505D3821507
Programma : Alle
Onderwerp : Programmabegroting 2026

De raad van de gemeente Katwijk;
gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders van Katwijk van 14 oktober 2025;
gelet op artikel 189 en 190 van de Gemeentewet en
artikelen 2, 3 en 4 van de Financiële verordening gemeente Katwijk;

BESLUIT:

1. De programmabegroting voor 2026 vast te stellen en kennis te nemen van de meerjarenramingen 2027-2029;
2. Naast de gebruikelijke indexering geen andere aanvullende tariefmaatregelen voor de OZB te nemen dan het in de Voorjaarsnota 2025 besloten scenario 7 waardoor de boventrendmatige verhoging in 2026 niet wordt toegepast;
3. Van het begrotingssaldo over 2027 het surplus boven € 1,0 miljoen van € 1.342.000 toe te voegen aan de algemene reserve;
4. Betreffende de investeringsagenda:
 - a) Akkoord te gaan met de verwerkte noodzakelijke aanpassingen in de investeringsagenda geldend voor 2025 en/of 2026 zoals opgenomen in de tabel op pagina 3 en 4 van dit voorstel;
 - b) De aangepaste investeringsagenda inclusief de noodzakelijke aanpassingen (bijlage 2 van de programmabegroting 2026) vast te stellen;
 - c) De totaalkredieten van de A en B investeringen die starten/ gestart zijn in 2025 en 2026, beschikbaar te stellen.

Aldus vastgesteld door de raad van de gemeente Katwijk
in zijn openbare vergadering van 13 november 2025

De griffier

De voorzitter